

Makói Független Ujság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Alapította:

DR. KISS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40 f

A mai vásár

A legbősebb békeidőben sem volt ily óriási forgalom még az őszi vásáron sem, mint amilyen a tegnapi és mai vásár, amely pedig a makói vásárok között a leggyöngébb forgalmu szokott lenni.

A makói állatvásárréren ma néhez százezrek cseréltek gazdát s soha sem sejtett árakon keltek a jószágok. Megállapíthatjuk, hogy ezáltal ismét olyan pénzáradat zuhogott az állattulajdonosok felé, amiről talán még ők maguk sem álmodtak sohasem. Volt annyi a pénz a vásáron, hogy ilyen pénzbőség talán soha sem lesz.

Makó közönségének csak ilyen csekély haszna van s lesz ebből a hallatlanul nagy pénzforgalomból, még csak a gazdáknak se kell nagyon örülnök, hogy egy-egy választási malacért olyan összegeket vágtak zsebre, mint máskor egy előhavi fizetésért. Ez a mai pénzbőség nem áldás, hanem súlyos átok, átka a kegyetlen s vigasztalhatatlan állapotoknak s viszonyoknak.

A makói fogyasztó közönségre pedig egyenesen rémes fenyegetés volt ez a mai nagyforgalmu s bőpénzü vásár, mert ahhoz ugyan nem kell valami nagy számolási képesség, azt kiszámítani, hogy mennyibe kerül majd annak a disznónak a szalonnája, amelyik választási korában kerek 100 koronába került.

A mai állatvásár még más tanulságokat is mutatott. Fenyegető ujjal rajzolta fel, a legközelebbi hetek s hónapok irtózatos husárait. Hiszen a mézások s kúpecok csaknem a fejéhez vagdosták az állattulajdonosnak az ezreseket egy-egy jobb vágómarháért.

Makó összes fogyasztóira zúdulnak majd a mai vásár összes magas árai, a husdrágulásnak képében, amelynek a mai vásár hallatlan árai után okvetlen be kell következniük.

Amde a gazdának sem fenéki tejfel, az a sok pénz, amit ma jószágaiért kapott, mert viszont minden amit a gazdának vásárolnia kell, a kocsikenőcstől a vasvilláig, hatszorosan megdrágult. A termelő s a gazda is érzi a mai viszonyok súlyos voltát, amelyre többé nem illik a könnyelmű példaszó, hogy csak addig fog tartani, míg megszokjuk. A mai viszonyokat nem lehet megszokni sőt még beletörődni sem sokáig lehet. A szegényebb néposztályokra s a megállapított jövedelmű egyének ezreinek létezésére, összeroppadás előtt áll. Rajtuk, holmi kisebb-szerű hatósági akció már nem segít. Nagy időkhöz méltó nagyszabású akció kell, hogy az itthon küzködők számára türethetőbb életviszonyokat teremtsünk.

A mai makói vásár újabb megdönthetetlen bizonyosságát szolgáltatja annak, hogy a közéletmezés terén a hatóságnak kell a vezető szerepet játszani. A mai vásár megmutatta, hogy az állatárak folytonos emelkedése nem muló természetű valami, hanem vásárról vásárra rendszeresen emelkedő valami.

A „Makói Független Ujság” tegnapi számában, már bemutatott egy olyan példát, melyből mindenki láthatta, hogy a körségi, illetve hatósági állattenyésztési és hizlalási tüzem, milyen hasznos egy a közönségre mint a városra nézve. A mai vásár ezt a példát gyakorlatilag is indokolta, mert rendszeres városi hizlalás s tenyésztés mellett a város fogyasztóközönsége még nincs kitéve a vásár folyton emelkedő sőt mesterségesen is felhajtott árainak.

Makó közönségének szomorú eszménye volt hát a mai nagy pénzbőségű vásár, hónapokon keresztül, konyháján fogja érezni a mai vásár hallatlanul magas árait, amelyen csak úgy lehet segíteni, ha komoly céltudatos közéletmezési programot dolgoznak ki s hajtanak végre a városházán, ahol

erő, tehetség megvannak ehhez, csak még a rendíthetetlen akarat szükséges s akkor a város közönsége nem fog úgy irtózni egy-egy

vásár rendkívüli magas áraitól, mert ellenszenvét fogja látni a böles s gordoskodó városi közigazgatásban s gazdálkodásban.

Folytonos harcok Doberdónál

A németek újabb sikerei

Budapest, április 8.

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

A Doberdó fensíkon ellenséget éjjel néhány előretolt támadó árkából elűztük. A Mrzli Vrhtól délre is elfoglaltak csapataink egy olasz hadállást és itt 43 olaszt fogtak el és egy gépfegyvert zsákmányoltak. A tiroli harcvezető olasz tüzérség több szakaszon, különösen a Rivától nyugatra levő hadállásunk ellen élen tüzelt. Egy ellenséges osztagot, mely a Rocheff dei lejtőjén levő egyik árkunkba megvetette lábát, ellentámadásunk elűzte onnan, a Rarckofel megtisztítása alkalmával beszállított foglyok száma 3 tisztre és 150 főnyi legénységre emelkedett, az összes többi olasz a kéz tusában elesett. Tegnap szárazföldi és tengeri repülőrajmüvekből álló rajok világosan felismerhető eredménnyel bombázták Casarsa és san Giorgindi Noga pályaudvarait. Hősies repülők közül akik bombavetés céljából mélyen leereszkedtek, 3 nem tért vissza.

Hófer, altábornagy.

Berlin, április 8.

Nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Haucorttól délre rohammal elfoglaltuk két erős támaszpontot és a Tirmita domb gerincén több két km. szélességben elfoglaltuk ellenség állását. 1 ma reggel megkísérelt ellentámadás teljesen meggyúsult veszteségeink csekélyek, az ellenség vesztesége egyesek alattomos magatartása következtében is különösen súlyosak, ezenfelül 15 tisztest és 698 főnyi legénységet, köztük igen sok 1915 korosztálybeli ujoncot, sebesülten elfogtunk. A Maastól keletre emelkedő magaslatokon és a Woivreben mindkét fél tüzérsége nagyon tevékeny volt a Hisenfirsten (Londermachtól délre a Vogezeben) egy ki-

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-cégnél.

sebb német osztagok egy előretolt francia állásba nyomult, amelyek megszálló legénységből 21-et elfogtunk a többi harcban elesett, az ellenséges árkokat felrobbantottuk.

Keleti hadszíntér:

Oroszok támadásai és a Marocztól délre egy keskeny arcvonal szakaszra szorítottak és azokat könnyűszerrel visszautasítottuk.

Balkán hadszíntér:

Helyzet változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Németország első béke-programja

A birodalmi kancellár beszédének magyarázata — Oroszországnak nincs pardon

Makó április 8.

Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár beszéde egyre jobban foglalkoztatja a politikai köröket. Lassan szivárog át a köztudatba, hogy a birodalmi kancellár beszédének mi volt az igazi célja és mi az igazi jelentősége. Első olvasásra nem vették észre azokat a finom árnyalatokat, amelyek szándékosan leplezték az egész beszédet. Most derül ki, hogy a beszéd tulajdonképpen nem Németországhoz, hanem a külföldhöz, elsősorban Franciaországhoz volt intézve.

Bethmann-Hollweg mellőzte az általános frázisokat, megmondta, mit akar Oroszországtól, mit akar illetőleg nem akar Franciaországtól, általában összes ellenségeitől anyagi tekintetben és a gyarmatokat illetőleg. A birodalmi kancellár beszéde csupa konkrétum, alap, amelyen a tárgyalások lehetségesek, feltételek, amelyekre vonatkozólag alku indulhat meg, követelések, amelyekkel szemben ellenkövetelések támaszthatók. Egy szóval első vázlata annak a békeszerződésnek, amellyel a háborút befejezni lehet.

Kétséges, hogy az ántánt hogyan fogadják a kancellár beszédét, amely nagy kíméletet és engedékenységet tanúsít Franciaországgal szemben, Oroszországnak nem ad pardonot, vele akarja megfizetni azokat az összegeket, amelyeket Németország a hadianyag pótlására szánt.

Ha Franciaországban nyugodtan fogják elemezni a kancellár beszédét, meg fogják érteni, hogy semmi egyebet nem akarunk, mint határaink katonai biztosítását. Belgium annektálásáról nincs szó. Csak nem lehet többé Franciaország és Anglia hadikészülődésének előtere. Még a hadikárpótálás kérdését is elejti a kancellár Franciaországgal szemben.

A gyarmatokra vonatkozólag Bethmann-Hollweg, hogy: „Győzelmeink a szárazföldön ismét gyarmatbirodalomhoz juttatnak majd bennünket”. Világos ebből, hogy Németország nem fog összes eddigi gyarmataihoz ragaszkodni, hanem csak törekedni fog arra, hogy gyarmatbirtoka legyen.

Most csak az a kérdés, milyen lesz a beszédre a válasz megnyilatkozása. Elkészült az első béke-

program, amelyet Németország felajánlott. Még kell várni az ellenfelek választát.

A semleges államok nagy figyelemmel fogadják a német birodalmi kancellár beszédét. Ugy itélik meg a helyzetét, hogy megtörtént az első lépés a hadviselő népek közötti általános megértés felé. Elérkezett az ideje annak, hogy az ántánt is kinyilatkoztassa álláspontját. Belgiumra vonatkozólag az a vélemény, hogy erről a birodalmi kancellár nem beszélt elég világosan.

A makói állatvásár

Nagy volt a felhajtás, óriási árak — Egy-egy jószág két söt háromszorosan is elkelt

Makó, április 8.

Gyönyörű idő kedvezett a mai állatvásárnak, melynek forgalma a háborús viszonyokat is tekintetbe véve, óriási volt. Rongtató pénzrel felszerelve jött a rupecsnőp s olyan árakat fizetett, amelyet az eladó csak kért.

A felhajtás adatai közül felemlítjük, hogy felhajtottak 1342 lovat, amelyből elkelt 428 darab. Szarvasmarhát felhajtottak 827 darabot s elkelt 925. Nem kell támaszkodni. Ez így van. A rendkívül nagy mennyiségű állatot a szokotlanul nagy mennyiségű vásárló, mint például a választási malacoknak jobb árak voltak a keresettebbek voltak. Egy pár választási malacért 200—240 koronát is fizettek.

Juhot 39 darabot hajtottak fel s ezek már a reggel korai óráiban elkelték.

A vásár egyebekben a legnagyobb rendben folyt le s a vasárnapi kirakodóvásár már korántsem ígérkesik oly forgalmasnak.

Hatóságilag kirendelt makói csordások

A polgármester a gazdákért és a közönségért

Makó, április 8.

Országos érdeklődésre tarthat számot az a böles intézkedés, a mellyel Galambos Ignác dr. polgármester ma rendet teremtett egy nagy fontosságú kérdésben, mely éppúgy érdekli a nagyközönséget, mint az elősorban érdekelt gazdákat.

A polgármester, kinek kiváló gazdasági érzékét már nem egy esetben volt alkalmunk megdicsérni, a közönség érdekében teljesített közhasznú tevékenységéért, ma újabban rászolgált, hogy a közönség tudomást szerezzen arról a munkásságról, melyet zajtalanul végez a város közönségéért.

Erélyesen, bátran s gyorsan cselekedett s úgy oldott meg egy fontos ügyet, hogy rövidesen az egész ország előtt fog állani, mint követendő példa.

Arról van szó, hogy az amúgy is fenyegető tejhiány, még nagyobb fenyegetett s ezt a fenyegető veszélyt szüntette meg okos intézkedéssel a polgármester.

A makói tehénjárási gazdaság, melynek mintegy 800 katasztrális hold osztatlan legelő birtoka van, ezen legelőjére mintegy 800 darab tejelő marhát szokott kihajtani.

A szokotlanul kedvező időjárás folytán ezidén a legeltetés már a jövő héten kezdetét vehet s volna, amde a tehénjárási gazdaság nem tudott csordásokat kapni.

A makói tehénjárási gazdaság, mint törvényesen megalkult gazdasági érdekelttség bejelentette, hogy Makó város határában levő osztatlan legelőjére a folyó évi legeltetési időnyre mintegy 800 darab tejelő szarvasmarha volna kihajtható, azonban a szarvasmarhák őrzésére megfelelő számú pásztort a legnagyobb utánjárás mellett se sikerült felfogadni, mert az illető pásztorok az elszöngődést megtagadták, minek folytán az a veszély forog fenn, hogy pásztorok hiányában a tejelő szarvasmarhák vagy egyáltalán nem, vagy pedig késedelemmel lesznek a legelőre kihajthatók, aminek elkerülése végett fent megnevezett makói lakosoknak pásztorokként való kirendelését kérelmezte.

Makó város határában a háborús idők tartama alatt a szarvasmarhák száma rendkívül megcsappant, ennek következtében a legnagyobb mérvű tej- és húsbiány és a két nélkülözhetetlen élelmiszer óriási drágasága áll fen anynyira, hogy ez immár elviselhetetlen. A város határában a tehénjárási gazdaság osztatlan legelőjén kívül más olyan legelő terület, a melyre a városi hatóság tejelő szarvasmarhái kihajthatók lennének, nincsen, az egyeseknek tehát nem áll módjukban teheneik külön való legeltetése s miután a kormány hiányában a szarvasmarhák istállózása sem lehetséges, mindenképp módot kell nyújtani arra, hogy a tehénjárási birtokos-

ság legelőjére a városi lakosság tejelő szarvasmarhái idejében kihajthatók, mert ellenesetben a tej drágasága és hiánya még fokozottabb mérvű lesz, a mi gazdasági, közéleti és legkiváltképp egészségügyi érdekekből igen nagy hátrányt eredményezne.

Elkerülendő ezen az egész város közönségét mélyen érintő bajokat, s figyelembe véve azon fontos körülményt, hogy ha a szarvasmarhák a közlegelőre kihajthatók nem lennének, a szarvasmarhák szaporodása visszavetődne, figyelembe véve azt is, hogy a birtokosság legelőjét kaszálónak sem tudná értékesíteni, mivel e földek megmunkálása minden itthon levő embert leköt s így 800 kat. hold területű legelő használatlan maradna, annak megállapítása mellett, hogy a tehénjárási gazdaságnak pásztorok alkalmazására nincs más mód, a fentiekben vázolt közveszély elhárítása érdekében a megnevezettek kirendelését el kellett rendelni.

Ezen határozat azonnal végrehajtandó s az ellen csak birtokon kívüli felelősségnek van helye Csanaadvármegye alispánjához.

A tehénjárási gazdák bajukkal a polgármesterhez fordultak, aki felismerve a nagy bajt, amely nemcsak a gazdákat, hanem a város közönségének egyetemet s a közegészségügyet is fenyegeti, az 1914. évi 50. t. c. 5. ik szakasza alapján hatóságilag kirendelte a legelő marhák csordáit, névszerint Német István, Kópiás Ferenc és Onodi Mihály makói lakosokat. Ezyben megállapította a csordák által is, darabonként 9 koronában állapítva meg a marhák őrzési díját az idej legeltetési időnyra.

Átlag 800 darab marha után ez 7200 koronára rug — egyenként 2400 koronára. A munkaidő apr. 15-től legfőleg nov. 1-ig, konstataálnunk kell, hogy ennyi fizetés egy magyar néptanítónak még 25—30 évi munkásság után sincs.

A csordások kirendelése olyan példás s erélyes intézkedés, amelyet minden téren alkalmazni kéne, ahol a közönség élelmezésének zavartalan biztosításáról van szó.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Apr. 9. Vasárnap Róm. kath. és Protest. A 5. Judica. Görög-ország március 27. B. Nőjti 5. Nap kel 5 óra 29 percor, nyug. szik 6 óra 36 percor.

— Kögyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn e hó 10-én tartja rendes havi gyűlését. Az e havi közgyűlésen igen sok fontos tárgyat tárgyal a képviselőtestület, melynek tárgyaival már több ízben foglalkoztunk.

— Szerb hadifoglyok Makón. Ma délelőtt 90 szerb hadifogoly érkezett Makóra, kiket a különböző gazdaságokban helyeztek el, hogy a sürgős tavasszi munkálatokban segítségére legyenek a makói gazdáknak. A szerb hadifoglyok csupa erős, egészséges emberek s bizonyára jó szolgálatokat fognak tenni a gazdaságokban. Valamennyien az ugynevezett Ti-

makó divízióban küzdöttek s az első szerb offenzíva alkalmával kerültek fogságunkba. Legtöbbször magyarul is beszél.

— A közigazgatási bizottság ülése. Csánádvármegye közigazgatási bizottsága szerdán a hó 12-én tartja rendes havi ülését Hervay István alispán elnökelete alatt.

— Bezárt iskola. A hatóság, a Szijártó féle iskolát, a tanulók között fellépett járványos betegségek miatt április hó 7-11 ig terjedő időre bezáratta.

— Hir a hadifogságból. Hosszu 17 hónapi hallgatás után életjelt adott magáról Vig István, Vécsey-utcai lakos. Vigh egészségesen került az oroszok fogságába. Poponivce városában van. Levelet kér s pedig német nyelvt. A levelet, melyet december 20-án írt s csak ma 3 és fél hónap után tudott eljutni Makóra, hol családja körében nagy örömet keltett.

— Egy makói honvéd hagyatéka. A gyulai 2 ik számú honv. gyalogezred gazdasági hivatala téves címre küldte el Ferenc József makói illetőségű kősi halált halt honvéd 41 K 57 fillért kitévő hagyatékát. Akinek ez a hős honvéd hozzátartozója volt, az Nagy Károly rendőrségi tisztviselőnél jelentkeztek a hagyaték átvételére végett.

— Anyakönyvi hírek. Házaságot kötöttek: Martin Pál Kocsis Juliánával. — Elhaltak: Inekai József 79 éves, Boros János 54 éves, Pongrácz Anna özv. Szabó Jánosné 80 éves, Mikulási Lajos 3 hónapos, Vörös János 72 éves, Farkas Menyhért 76 éves, Megyesi Sándor 2 éves korában.

— A boldogság völgye. A mai szomorú időben óriási érdekfűdére tartva számot Henry Porten nagyszerű alakítása, „A boldogság völgye” című nagyhatalú drámában, mely az Uránia színház vasárnap esti előadására. Igen kitűnő megrázó fordulatokban gazdag ez a pompás dráma, melyet egy kitűnő kacsztató behozat az „Apja lánya” követ. Ez a vigjáték egyike az idény legszellemesebb darabjainak, melyet a vásárra való tekintettel hozatott meg az igazságosság. E két darabon kívül még más pompás újdonságok is színpadunkat majd a közönséget.

— ÉRTESÍTÉS. Tisztelettel érte item a n. é. hölgyközönséget, hogy az eddiginél sokkal nagyobb és szortirozottabb raktárral állok b. rendelkezésekre. Nagy választékom van eredet modell kalapokból, kérve b. partfogásukat, kiváló tisztelettel; Weiszmann Malvin. Telefon: 174. szám.

Beszélgetés egy marhával

Nem arról a marháról lesz itt szó, akivel neked, nyájas olvasó, naponta van alkalmad beszélgetni. Nem. Az ilyen közönséges marha nem mond megszívlelésre alkal-

mas dolgokat. Ehelyett egy valószínűs marha nyilatkozik. Egy közérdekű, tetőtől talpig maximált marha. A legilletékesebb, hogy a drágaságról okosakat beszéljen. Ime, a párbeszéd.

— Őt azzal vádolják — mondtam, amikor beléptem hozzá, — hogy mesterségesen drágítja a húsárakat.

— Engem! — szölt indignálódva a marha. — Én magam is nyögöm a drágaságos.

— Minden élelmiszerüzorás ezzel védekezik, — intettem le keményen.

Szigoruz összeráncoltam a szemöldökömet.

Tudja ön, milyen drága ma a vesepecsenye pofa és lebeny nélkül.

— Tudom, — felelte a marha. —

— Hát próbáljon kérni a mérszársnál, vajjon kap-e. Igríhet hét koronát, nyolcat, tízet: nincs. Vesepecsenye, lebeny és pofacsoat nyomaték nélkül nincs. Felsár nincs. Leveshús nincs. Nincs, nincs, nincs.

— Erről én nem tehetek — szölt cserdesen a marha. — De ha van, nem drága.

— Nem drága! — szöryüködtém. A hat korona magának nem drága. Háboru előtt legfeljebb 1 korona 60 fillér volt az ön húsaak kilója.

— Nyomatékkal.

— Nyomaték nélkül. Rádásul még egy nagy velőscsontot is kapott a vevő. Ma egy tizenöt milli méteres velő egy korona.

Rövid, de velős, felelte a marha.

— Ki az oka annak? Őök agrárok a merkantílokat szidják, de egy kutya misdegyir.

— Es egy nagy marhaság, szölt a marha.

— Kérem, — szöltam indulatosan — engem ne sértgessen. Én szinigazságot mondok.

— Nem sértgetem, — feleli a marha. — Marhaság — a nyúl miat ószinteség.

Kendtem engesatélodni.

— Ja, az öök nyelvén.

— Igen. Ha én azt mondom marha, a nyúl mintha ön azt mondaná: drága. Miat amikor egy férfi azt mondja a nőnek drága Málikám. Vagy a nő: drága Maxikám.

— Vagy együtt: drága Maximálikám, szöltam én.

— Bú! — bögött lenézően az ökör. — Es egy vice Jegyezze meg magának, egy marha előtt sohase mondjon vicest.

— Igaza van.

— A marhák sokkal ösibb nemzetség, semhogy sekélyes elméséggel lehetne traktálni öket.

— Tudja, hogy nekünk címrünk is van?

Kutyabőrök is van?

— Nem — mondta büszkén. — Nekünk marhabőrünk van.

— Az is drága. A cipőt meg se lehet fizetni; olyan drágán méltóztatik megszabni a bőrt. S ön még védekezik az uzsora vádjá ellen?

— Hsgyja — bugia szomoruan — Nem én vagyok az uzsorás. A korpa és szóna az okozó, mert nincs és nem kapok. Én csak nyögöm az uzsorát. Nézze milyen zörgök a bordáim.

— Az enyém tán nem zörgő... Mondja, nem gondolkozott még valami megoldáson?

— De igen. Argentínában sok jó szóna terem...

— Az argentinai husra gondol — vágtam közbe.

— Arra is.

— Az nem alkalmas a fogyasztásra.

— Miért nem?

Mert annak a fogyasztás előtt fagyasztás kell.

— Nem azért — mondta bölcsen az ökör. — Mert előbb be kell hozni. A szénát is be kell hozni.

Igazat adtam neki.

— Dehát a megoldás?

— A drágaságot akarjátok megoldani? — szölt olyan hangon, mint amikor bengáli fényben mondják: szeressétek egymást emberek. — Akarjátok? Kössetek békét...

Elgondolkoztam: — Nem is olyan marha...

REGÉNY.

Egy világváros regénye.

(1155)

117. fejezet.

Ujabb csepás.

Boriskát ez aggodalomba ejté.

— Mit jelent e hang? Mit vétett Márta? kérdé ijedten.

— Hoztátok ide nekem azt a leányt!

— Az égre kérlek Dénes, mi történt? Oh istenem, a szegény leányon azazod kitölteni bosszudat?

— Igen, de nem érdemetlenül — Mit vétett hát?

— Hozd őt ide, majd a fejére olvasom!

Boriska most hirtelen kiegyenesítette magát.

— Dénes! monda komolyan, azt hiszem, mint hiestársad és mint leányodnak anyja megkivánhatom, hogy mond el nekem, mit vétett Márta, miért akard őt kérdőre vonni, vagy mit akarsz a fejére olvasni?

— Azt, hogy esténként lejárogat a lugába találkára a mi tudunkon kívül.

— Az nem lehet! jelenté ki Boriska határozottan. Azt én már előre is a leghatározottabban tagadom és rágalomnak jelentem ki. Es ki az a gonosz rágalmozó, aki ilyet mer mondani róla?

— A ti drágalátos Bertátok!

Boriska szinte hátra tántorodott. Berta mondott ilyet?

Folyt. köv.

Bakos Gyula szobafestő és mázoló.

Elváltat minden szobafestést és mázoló munkát

a legjutányosabb árak mellett.

Lonovics sugárut 3. szám, Lövinger Miksa fakereskedő házában.

Nyilttér*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen drága kis leányunknak,

MARISKÁNAK

f. hó 2-án történt temetésén megjelenni szívesek voltak és ezáltal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják legáltalásabb köszönetünket.

Külön köszönetet mondunk nagytiszteletű ifj. Nagy Károly lelkész urnak, megható gyászbeszédéért, — melyben szívhezszólan kifejtette, hogy az elhunyt, szerető édesapjától, ki a hazát védi, nem tudott elbucuzni, — valamint Kási Gyula kántor urnak, megható gyászénekéért.

Makó, 1916. április 8.

Nagygyörgy János és neje Szabó Mária.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, szomszédok, jóbarátok, katonák, kik felejtethetetlen egyetlen fiunk

H. KISS JÁNOSNAK

f. évi április hó 4-iki végtisztességtételén megjelenni szívesek voltak és ezáltal mély fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják halás köszönetünket.

Külön köszönetet mondunk nagytiszteletű Nagy Károly lelkész urnak, valamint Nagy Sándor kántor urnaknak, akik vigasztalásukkal enyhíteni igyekeztek fájdalomukat nemkülönbben Kiss Károly disztemetkezési vállalatának, a pontos kiszolgálásért.

Makó, 1916. április 8.

H. Kiss József és neje Varga Rozália és gyászoló családja.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Eladó körkemence téglagyár

Battonyán 16 hold kitűnő téglának és cserépnek való föld, 10 kamrás körkemence, 4 darab 80 méter hosszú, 8 méter széles szárító szin munkás lakásokkal, 2 millió cserép készítéshez való szárító deszka lécekkel, más vállalat miatt eladó. Cim:

Papp József Gyula téglagyáros, Battonya.

Makói Uránia Színház

Vasárnap, április 9-én délután fél 5 és este fél 9 órákor:

A boldogság völgye

Dráma 3 felvonásban

Henny Porten

a főszerepben.

Az apja lánya

Vígjáték 3 felvonásban.

Háberus hiroadó

KIADÓ FÖLDEK.
közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksánál

Földeladás

Karabukán, Dudás József és Bartal Imre szomszédságában egy fertály tanyaföld örökáron szabadkézből eladó.
Értekezni lehet:

Czene János
tulajdonossal, Zrinyi-utca 39.

Az Ürmösben,

Mészáros József szomszédságában

10 hold föld

kukorica alá haszonbérbe kiadó.
Megtudható:

Dékán Jánosné!
Batthányi-utca 39. új szám alatt.

Manillát

előjegyezni lehet
GULÁCSI JÁNOS
gépkereskedőnél.

Eladó akácták

A makói ref. egyház gondnoka közhírré teszi, hogy az új temetőben és új templom udvaráról kivágott mintegy

60 darab kiváló szépségű és bognár munkára is alkalmas akácfa

árverésen készpénzfizetés mellett, az alább jelzett időben és sorrendben el fog adni: április hó 16-án, délután 2 órákor az új temetőben és ezt követőleg az új templom udvarán.

Az árverésre a vevők tisztelettel meghívotnak.

Veres Sándor,
gondnok.

Eladó földek

A királyhegyesi úti élen Szücs Sándor szomszédságában, 1 és fél kath. hold föld, a pusztán, Bence Ferenc szomszédságában

5 kis hold föld

a gazdasági épületeknek egy harmadrészevel és ez évbeni terméssel, valamint a Bogárzóban

1 kis hold föld

szabadkézből örökáron eladó.

Értekezni lehet:

Panyor Mihallyal

a Békési-útféle nagy kör szomszédságában, tanya 469 sz. a. vagy pedig Gróf Pálffy-utca 47. új szám alatt.

Here cséplés.

Alulírott tudatom a n. é. községi, hogy a hó 10-én, hétfőn, a Zöldfa-utcában levő házamnál

a here cséplést megkezdem. Csépelni való herét és kupát egész héten át elfogadok.
Tisztelettel:

Rattay Ferenc

vendéglős.

Keresek augusztusra

3-4 szobás

uri lakást.

Jelentkezni a szerkesztőségben.

Eladó föld

A Rákosi-útfélen, Erdélyi Samu szomszédságában

egy és fél fertály föld szabadkézből eladó.

Értekezni lehet: Alma-utca 32. szám alatt, a tulajdonosnál.

Egy

kisasszony

azonnal felvétetik
IRITZ SÁMUEL özv.
cégnél.

A legszebb és legpraktikusabb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

amelyet a legizlésebben, legolcsóbban

Schwarz Samu

fényképészeti műtermében készítenek.

Egy ügyes

vincellér

kerestetik **IRITZ SÁMUEL** özv. cégnél.

Kitűnő italok

Kávéház átvétel!

Van szerencsém a t. c. közönséget értesíteni, hogy a

„Központi“-kávéházat

megvettem, illetőleg megnyitottam. Midőn pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról már előre is biztosítom, magamat szíves pártfogásukba ajánlva vagyok kiváló tisztelettel;

Friedmann Ignác,

a „Központi“-kávéház tulajdonosa.

Hideg buffet

A fogak hétehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a ki-próbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.**

A szájak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti Kudar-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az IDEÁL-kézfinomítót használjuk.

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha oksteru kezelés mellett az IDEÁL-arckrémot használjuk. Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva és

KUDAR LAJOS újvárosi gyógyszerárban szereshetők be. — Telefonszám 68.